

2016-02-22

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2016/105-319

Kommunstyrelsen

Avsiktsförklaring: Förbättrad framkomlighet i stomnätet – stråk 5

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ingå föreslagen avsiktsförklaring enligt bilaga 2 till trafikenhetens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Åtgärdsvalsstudien *Förbättrad framkomlighet i stomnätet* drivs gemensamt av Stockholms läns landstings trafikförvaltning och Trafikverket i samarbete med berörda kommuner. Syftet med studien är att ta fram förslag på åtgärder som kan förbättra framkomligheten för stombussar.

Ett flertal stråk för stombusstrafik har pekats ut som prioriterade att studera och en av de första studierna som nu har färdigställts gäller stråk 5 mellan Nacka och Hemmesta (delar av stombusslinjerna 474 och 471 berörs).

Ett antal åtgärder har föreslagits för att förbättra framkomligheten för stombussarna i stråket. Bland annat föreslås nya busskörfält på flera platser och signalanläggningar med bussprioritering. Nacka kommun är endast ansvarig för en av de föreslagna åtgärderna; att införa bussprioritering i signalanläggningen vid korsningen Vikdalsvägen/Griffelvägen.

Om samtliga föreslagna åtgärder genomförs, bedöms detta kunna reducera restiderna med cirka 8-9 minuter i vardera riktningen i stråket under rusningstid. Förbättringarna skulle framförallt gynna Värmdöinvånare men även Nackainvånare som reser med stombuss 471.

En avsiktsförklaring har tagits fram som de involverade parterna ska underteckna. Syftet är att visa att parterna är överens om att i samverkan arbeta för att förbättra framkomligheten i stombusstrafiken för stråket. Nacka kommun avser att underteckna avsiktsförklaringen och därigenom åta sig att ansvara för genomförandet av den åtgärd som är inom Nacka kommuns ansvarsområde.

Under 2016 fortsätter samarbetet kring hur framkomligheten kan förbättras för fler stråk i stomlinjenätet. Nacka kommun deltar aktivt i det arbete som pågår gällande möjligheterna att förbättra framkomligheten för stombussar i stråk 2 som för Nackas del handlar om sträckan mellan Nacka trafikplats och Slussen.

Ärendet

Stockholmsregionen och inte minst Nacka och Värmdö har en hög befolkningstillväxt vilket innebär att fler människor kommer behöva ta sig fram i transportsystemet. I högtrafik hamnar busstrafiken ofta i samma köer som biltrafiken, med långa och osäkra restider som följd. Möjligheten att tillgodose den ökade efterfrågan på transporter genom bilresande är begränsad, inte minst med hänsyn till klimatmål. En utvecklad och effektiv busstrafik har stor betydelse för goda pendlingsmöjligheter och för framkomligheten i vägnätet.

Mot bakgrund av detta har Trafikförvaltningen i Stockholms läns landsting tagit fram en stomnätplan för kollektivtrafiksystemets utveckling i Stockholms län fram till år 2030. Framkomligheten i det tänkta stombusslinjenät som redovisas i planen varierar idag stort - och för vissa utpekade sträckor krävs insatser för att garantera busstrafikens framkomlighet. Trafikförvaltningen och Trafikverket har därför gemensamt tagit initiativ till genomförandet av åtgärdsvalsstudien *Förbättrad framkomlighet i stomnätet*. Arbetet med åtgärdsvalsstudien görs i samarbete med berörda kommuner. Det övergripande syftet med studien är att skapa förutsättningar för ett större sammanhängande stombusslinjenät med attraktiv standard vad gäller restider och framkomlighet. Ett antal av de olika stråken som pekats ut i stomnätplanen har bedömts som särskilt prioriterade att göra fördjupade studier kring. Ett av de första delstråk som har studerats är stråk 5 som avser sträckan mellan Nacka trafikplats och Hemmesta vägskäl (del av stombusslinje 474) samt sträckan mellan Nacka trafikplats och Nacka Forum (del av stombusslinje 471).

I studien har en probleminventering genomförts och totalt identifierades 14 problempunkter där framkomligheten var dålig för busstrafiken längst stråket. Sammantaget innebär problempunkterna att restiden förlängs med cirka 10 minuter per riktning under högtrafik.

För varje problempunkt har ett åtgärdsförslag tagits fram som ska kunna genomföras på kort sikt fram till och med år 2020. Åtgärdsförslagen består bland annat av vägbreddningar för att få plats med busskörväg, justering av busshållplatser och nya signalanläggningar med bussprioritering.

Nacka kommun är endast ansvarig för en av de föreslagna åtgärderna; att införa bussprioritering i signalanläggningen vid korsningen Vikdalsvägen/Griffelvägen. Övriga åtgärder inom Nacka kommun är kopplat till väg 222 som Trafikverket är väghållare för. De mer omfattande åtgärderna är belägna i Värmdö kommun.

Om samtliga föreslagna åtgärder genomförs, bedöms detta kunna reducera restiderna med cirka 8-9 minuter i vardera riktningen i stråket under rusningstid. Förbättringarna skulle framförallt gynna Värmdöinvånare som bor i Gustavsberg, Charlottendal och Hemmesta och har målpunkter i Nacka och Stockholm. Nackainvånare som reser med buss 471 mellan Nacka Forum och Slussen eller som tar buss till målpunkter i Värmdö skulle dock också ta del av nyttorna.

Nackainvånare skulle även gynnas av en generellt förbättrad framkomlighet i vägnätet till följd av att fler väljer att åka buss istället för bil om restiderna för stombussarna minskade.

De flesta åtgärdsförslag som föreslås i stråk 5 bedöms ha ingen eller endast liten negativ påverkan på framkomligheten för biltrafiken.

En avsiktsförklaring som samtliga involverade parter (Trafikverket, Trafikförvaltningen i Stockholms läns landsting, Värmdö kommun och Nacka kommun) ska underteckna har tagits fram. Syftet med avsiktsförklaringen är att visa att parterna är överens om att i samverkan utveckla busstrafiken och förbättra framkomligheten i stombustrafiken för stråk 5.

Nacka kommun ser positivt på samarbeten som ämnar förbättra framkomligheten för stombussar. Nacka kommun avser att underteckna avsiktsförklaringen och därigenom åta sig att ansvara för genomförandet av den åtgärd som är inom Nacka kommuns ansvarsområde.

Under 2016 fortsätter samarbetet kring hur framkomligheten kan förbättras för fler stråk i stomlinjenätet. Nacka kommun deltar aktivt i det arbete som pågår gällande möjligheterna att förbättra framkomligheten för stombussar i stråk 2 som för Nackas del handlar om sträckan mellan Nacka trafikplats och Slussen.

Ekonomiska konsekvenser

Totalt bedöms kostnaderna för de åtgärder som föreslås i åtgärdsvalsstudien att hamna på cirka 59 miljoner kronor. Största delen av de bedömda kostnaderna härrör från åtgärder där Värmdö kommun är väghållare. Endast 40 000 kronor är kopplad till den åtgärd som ligger inom Nacka kommuns ansvarsområde att genomföra och finansiera. Denna kostnad bedöms rymma inom ordinarie budget för 2016.

Konsekvenser för barn

Förbättrad framkomlighet i busslinjenätet skulle gynna många som bor och verkar inom Nacka kommun. Barn är en av de grupper som gynnas speciellt mycket av förbättringar i busslinjenätet då buss är ett viktigt transportmedel för många barn som ska ta sig till eller från skola, idrottsplatser eller andra målpunkter.

Bilagor

Bilaga 1 Sammanfattande rapport. ÅVS: Förbättrad framkomlighet i stomnätet. Stråk 5.

Bilaga 2 Förslag till avsiktsförklaring

Mikael Ranhagen
Enhetschef
Trafikenheten

Renée Klarberg
Trafikplanerare
Trafikenheten